

Білошицький Олексій Георгійович,
аспірант кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ

Національна поліція України (далі - НПУ) і її підрозділи на сучасному етапі реформування вже відповідає європейським стандартам та вимогам демократичної держави. Завдяки злагодженій роботі персоналу поліції та ефективному керівному управлінню статистичні показники успішності роботи зросли в рази. Для прикладу, відповідно до Річного звіту НПУ про результати у 2021 році, довіра населення до поліції з 41 % до 44 %; число дорожньо-транспортних пригод знизилось на 6 %; реалізується ряд проєктів, які покликані створити безпечне середовище для дітей тощо [2]. Саме завдяки чіткій організаційно-управлінській діяльності керівного складу правоохоронної структури ми можемо спостерігати такі результати. Відповідно, у період реформування постало одне з основних завдань – розробка правових засад управління та моделей формування організаційного керівного складу із врахуванням передового досвіду європейських країн.

Організаційно-управлінська діяльність – це діяльність уповноважених осіб (керівників, їх заступників, призначених тимчасово виконувати керівні функції) спрямована на розумний розподіл праці, групування робіт особовим складом відповідно до кваліфікації, встановлення контролю й аналізу, а також механізму взаємодії для успішного виконання поставлених завдань.

Основними принциповими засадами такої діяльності є:

- плановість;
- цілеспрямованість;
- компетентність;
- стимулювання;
- взаємозалежності;
- динамічної рівноваги тощо.

До управлінського керівного складу Національної поліції України, який керується саме цими засадами, можна віднести:

- міністра внутрішніх справ;
- керівника НПУ;
- керівників територіальних органів та підрозділів.

Увесь склад відноситься до вертикальної ланки управління та керується в своїй діяльності правовими засадами встановленими законними нормативними актами. Це пояснюється тим, що лише за допомогою права можна забезпечити оптимальне функціонування соціальної системи. У нашій державі вже сформовані засади правового забезпечення, які дозволяють реалізувати правоохоронну функцію в повній мірі та мають свій вияв у таких нормативно-правових актах:

1. міжнародні правові акти (вони визначають певні стандарти гарантій прав і свобод людини). До них можна віднести: Декларацію про поліцію від 8 травня 1979 р., Європейський кодекс поліцейської етики від 19 вересня 2001 р., Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. тощо.

2. Конституція України (містить загально-визначені та обов'язкові основи організації та діяльності суб'єктів правоохоронної ланки).

3. Законодавчі акти та підзаконні нормативно-правові акти (встановлена специфіка управління органами поліції та функціональність кожного з підрозділів).

4. Індивідуальні акти (накази чи доручення застосування норм права в конкретній ситуації) [1].

Керівник, як посадова особа, що реалізує управлінські функції повинен розуміти, що умовно стає суб'єктом збереження фізичного та психологічного здоров'я підпорядкованого особового складу. Тому, будь-яке управлінське рішення має бути виваженим, законно-регламентованим та відповідати ситуації. Відповідно, управлінець має дотримуватись певних засад організації роботи особового складу, а саме:

- неухильно дотримуватись нормативно-правових актів;
- мати стратегічний підхід до управління;
- вміти поєднувати теоретичні знання з практичною реалізацією;
- розвивати лідерський потенціал;
- вміти формувати малі групи та навчати дорученій справі;
- використовувати сучасні методологічні розробки реалізації організаційно-управлінського потенціалу [3].

Керівник є особою, яка має право приймати рішення та організовувати роботу свого підпорядкованого складу. При прийнятті будь-якого рішення керівник має враховувати:

- особливості оперативної обстановки (період в якому проходить службу підпорядкований склад: воєнний стан, дія карантинних обмежень тощо);

- потенціал свого підпорядкованого складу (спеціальна бойова підготовка, проходження навальних тренінгів, підвищення професійної кваліфікації);

- наявні сил та засоби для реалізації визначеної мети (наявність спеціальних засобів, спеціального екіпірування, засобів індивідуального захисту, транспортних засобів тощо);

- моральний, психологічний та фізичний стан підлеглих (рівень втомлюваності, графік добових чергувань, додаткові доручення прямих чи безпосередніх начальників, захворювання, проблеми в сім'ї тощо);

Ознайомлюватись з усіма вище перерахованими аспектами керівнику можна шляхом:

- проведення зборів, інструктажів та нарад;

- безпосередній участі в оперативних заходах підрозділу;

- проведення службової підготовки з вивченням нових нормативних актів, особливостей застосування чи використання спеціальних засобів, методів та прийомів впливу на зменшення криміногенної обстановки ;

- взаємодії з населенням;

- проведення зустрічей з сім'ями та рідними підлеглих;

- надання підтримки та реалізації потреб підпорядкованого складу.

Як висновок, варто сказати, що керівник – це не тільки посадова особа-управлінець. Керівник - це лідер, що керується в своїй діяльності законодавчими нормативними актами та орієнтує особовий склад на досягнення поставленої мети. При цьому, організаційно-управлінська функція керівника має бути побудована на засадах компетентності, плановості, стимулювання та правової регламентації.

Список використаних джерел

1. Безпалова О. Правове забезпечення управління органами поліції України URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/9/24.pdf>

2. Звіт про результати роботи Національної поліції України у 2021 році URL: <https://www.npu.gov.ua/diyalnist/zvitnist/richni-zviti>

3. Сутність функції організації URL: <http://nkkep.com> › wp-content › uploads